

AURE KOMMUNE

Mål og retningslinjer for forvaltningen av hjorteviltet i Aure kommune 2024-2026

Endelig vedtatt kommunestyret 25.04.2024 sak 17/24

Sist endret 01.05.2024

1. Innledning/forord

Viltloven § 27 (grunneierens enerett til jakt og fangst). Med de innskrenkninger som er fastsatt i denne lov og i forskrifter gitt i medhold av loven, har grunneieren enerett til jakt og fangst.

Hjorteviltbestandene har utviklet seg til å bli en lokal naturressurs av stor nærings- og samfunnsøkonomisk betydning (Andersen & Aas, 2020; vedlegg-nr-7-handlingsplan-om-høstbare-viltressurser.pdf, 2019). Samtidig som hjorteviltet betyr mye for lokal verdiskaping, både i form av kjøtt og som grunnlag for jakt og andre opplevelsesbaserte aktiviteter, berører det også virksomheten i andre samfunnssektorer på både positive og negative måter. Hovedutfordringen er å tilpasse hjorteviltbestandene slik at en har et akseptabelt beitemetrykk på skog og innmark. Dette er særlig relevant i forhold til bestanden av hjort.

Viltloven, sammen med Naturmangfoldsloven setter rammene for all forvaltning av vilt. Formålsbestemmelsene i begge lovene danner sammen med forvaltningsprinsippene i naturmangfoldsloven en solid basis og rettleiding for forvaltningen.

I forskrift om forvaltning av hjortevilt er det lagt opp til at forvaltningen skal bli mer planmessig. Blant annet skal kommunene utarbeide mål for hvordan hjorteviltbestandene skal utvikle seg. I henhold til hjorteviltforskriftens § 3 og 4.

§ 3. Mål for forvaltning av elg, hjort og rådyr: Kommunen skal vedta målsettinger for utviklingen av bestandene av elg, hjort, og rådyr der det er åpnet for jakt på arten(e). Målene skal blant annet ta hensyn til opplysninger om beitegrunnlag, bestandsutvikling, skader på naturmangfold, jord- og skogbruk og omfanget av viltulykker på veg og bane.

§ 4. Interkommunalt samarbeid: Kommunene bør samarbeide om felles mål for hjorteviltbestandene når det er hensiktsmessig å samordne bestands-planleggingen over kommunegrenser.

Jaktrettshavernes bestandsplaner skal ha målsettinger som er i samsvar med kommunens mål. For at jaktrettshaverne, på tvers av kommunegrenser, skal få til gode samarbeidsløsninger må også kommunene samarbeide og ha lagt til rette for dette gjennom felles mål og retningslinjer.

Kommunene Aure, Halså og Hemne vedtok felles målsettinger for forvaltning av hjorteviltet første gang i 2014. Etter tre planperioder med tre- års virkning, ønsker ikke Heim kommune å fortsette samarbeidet. Dermed utarbeides nå nye mål og retningslinjer for Aure kommune.

Disse reviderte mål og retningslinjer gir rettighetshaverne ett fortsatt stort handlingsrom som i tidligere forvaltningsplaner. Det har i løpet av de siste planperiodene, skjedd endringer i bestanden av hjort lokalt og kommunalt. Denne forenkla forvaltningsplanen gir rettighetshaverne mulighet til å ha målsettinger om lokale tilpasninger, i forhold til om det ønskes å øke, stabilisere eller redusere bestanden av hjort.

2. Innhold

1. Innledning/forord	2
2. Innhold	3
3. Revisjonsprosessen	4
3.1. Arbeidsgruppa	5
4. Evaluering/Status	6
5. Kommunale utfordringer og målsettinger	8
5.1. Kommunale utfordringer	8
5.2. Kommunale målsettinger	9
5.2.1 Generelle delmål og anbefalinger	9
5.2.2. Forholdet til andre samfunnsinteresser	10
5.2.3. Mål og tiltak- hjort	10
5.2.4. Mål og tiltak-elg	11
5.2.5. Mål og tiltak-rådyr	11
5.2.6. Organisering og bestandsplan	12
5.2.7. Avvik fra planlagt uttak/ overføringer av fellingstillatelser mellom år/ feilskyting	12
6. Økonomi	13
6.1. Fellingsavgift	13
6.2. Kommunalt viltfond	13
7. Varighet	14
8. Utvalgt statistikk som grunnlag for revisjon av mål og retningslinjer for forvaltning av hjorteviltet i Aure kommune.	14
8.1. Statistikk hjort	14
8.1.1 Avskyting på valdnivå	14
8.1.2. Generell bestandsindikatorer for Aure kommune	15
8.2. Statistikk elg	22
8.3. Statistikk rådyr	25
9. Vedlegg	26
9.1. Statistikk fra beiteskaderegistreringer gjennomført av Norsk Landbruksrådgivning	26
9.2. Vedtak i kommunestyret 25.04.2024	28

Begrepsavklaring

I dokumentet er det noen sentrale begreper som går igjen. Det kan være nyttig for leseren å beskrive hva som menes med disse begrepene:

Bestandsplan: Bestandsplan er en flerårig plan for felling av hjortevilt. Planen utarbeides og fremmes av rettighetshaverne, oftest for et vald.

Avskytingsplan: En plan som viser planlagt årlig uttak av dyr i ulike kjønns- og alderskategorier.

Fellingstillatelse: Jakt på elg, hjort, rådyr og villrein krever en fellingstillatelse som spesifiserer hvilke dyr du kan skyte i et gitt område.

Jegerdagsverk: Antall dyr sett av jeger/jegere i løpet av en jegerdag.

Bestandsindeks: begrepet "bestandsindeks" referere til en måling eller indikator som brukes til å vurdere populasjonen av hjortedyr innen et bestemt geografisk område.

Problemområde: Områder der hjorteviltet skaper konflikt for andre samfunnsinteresser som for eksempel landbruk.

3. Revisjonsprosessen

Tidligere mål og retningslinjer for forvaltningen av hjortevilt 2021-2023 ble utarbeidet av det interkommunale utmarksrådet (IKU). IKU bestod av 2 medlemmer fra Aure viltforvaltningsråd, 3 medlemmer fra Heim hjorteviltråd, en politisk representant fra hver kommune og en representant fra kommunal administrasjon fra hver kommune, i alt 9 medlemmer.

For denne revisjonsprosessen har Aure kommune laget egne mål og retningslinjer for forvaltningen av hjortevilt. Prosessen har startet med felles arbeidsgruppe som har utviklet ett forslag til nye mål og retningslinjer. Disse ble deretter godkjent og lagt ut til høring av hovedutvalg for kommuneutvikling. Høringsfrist ble satt til tre uker. Etter høring, ble forslag tatt opp på nytt i hovedutvalg for kommuneutvikling for å fastsette mål og retningslinjene. Mål og retningslinjer ble til slutt endelig vedtatt av kommunestyret, med de tillegg som det er opplyst om i saksutskrift.

3.1. Arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa har bestått av to representanter fra Aure Viltfovaltningsråd og en felles representant fra Aure bondelag/Aure bonde -og småbrukarlag. En representant fra administrasjonen, rådgiver vilt har vert prosjektleder for arbeidsgruppa.

Kart 1 Eldre kart over Aure kommune med valdoversikt. Kart hentet fra FAUN RAPPORT R08 | 2022

Arbeidsgruppa for nye mål og retningslinjer, har hatt fire møter for å komme fram til forslaget i de reviderte mål og retningslinjene for forvaltning av hjortevilt i Aure kommune. I utgangspunktet bør disse mål og retningslinjene være fastsatt i god tid før rettighetshaverne begynner sitt arbeid med nye lokale bestandsplaner. Hjorteviltforskriften har fastsatt 1.mai som frist for rettighetshaverne til å søke kommunen om godkjenning av nye bestandsplaner. Det vil bli gitt dispensasjon fra denne fristen i 2024 grunnet møteplanen til KOMUT og kommunestyret.

Aure kommune, 20.02.2024

Arne Buhaug

Erik Olufsen

4. Evaluering/Status

Siste bestandsplanen for Heim og Aure er fra 2021-2023. tre årlige planer bedømmes til å gi nok fleksible planer for å fange opp trender i bestandsutvikling for både hjort, elg og rådyr.

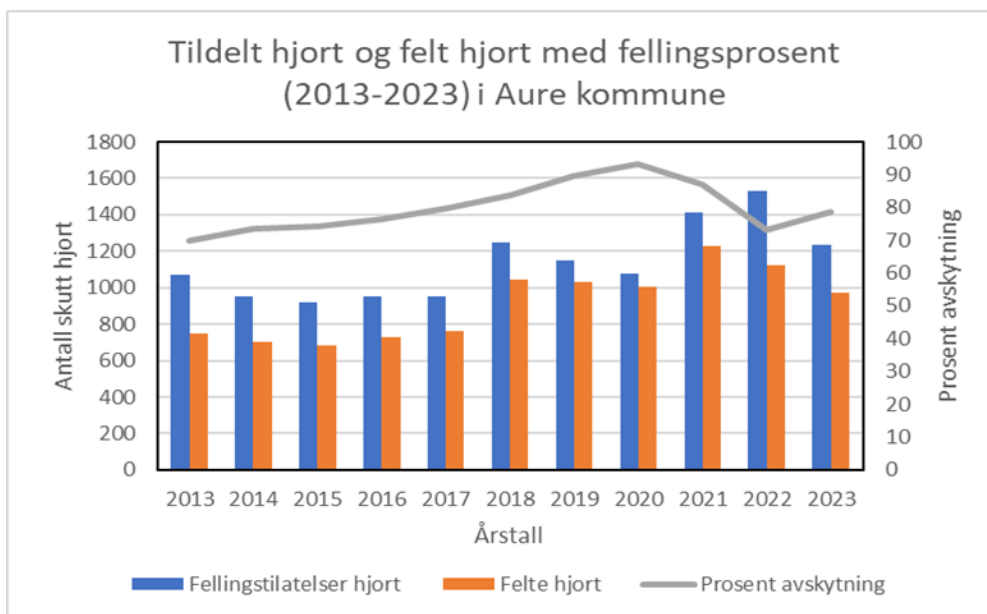
Ved slutten av en bestandsplan skal resultatet evalueres med eksisterende statistikk fra hjorteviltregistret for kommunen og kontrolleres mot måloppnåelsen. Representanter valgt fra Aure viltforvaltningsråd og Aure bondelag/Aure bonde -og småbrukarlag koordinerer evalueringsprosessen og ser til at evalueringskriteriene er mest mulig faktaorientert, samordnet og relevante, og slik sett bidrar til faglig samarbeid på tvers av vald.

Det enkelte vald har avgjørende og viktige funksjoner når det gjelder informasjonsflyt og kunnskapsinnhenting til bruk i kommunal planlegging og forvaltningsstrategi. De samme instanser står også helt sentralt når det gjelder gjennomføring av koordinerte forvaltningstiltak som bestandsplaner. Bidragene fra vald kan ha avgjørende betydning for beslutningsgrunnlaget i kommunen.

Faktabasert evaluering forutsetter at det ved starten av planperioden ble iverksatt tiltak for å samle biologisk materiale, detaljert jaktstatistikk og annen informasjon om bestandsutviklingen. Bare slik kan en dokumentere effekter av forvaltningstiltak i planperioden i forhold til lokale og kommunale målsetninger.

Indikatorer for kunnskapsgrunnlag er følgende:

- Fellingsstatistikk
- Slaktevekter
- Sett & skutt registreringer
- Vårtelling av hjort
- Bestandsstruktur
- Registrering av fallvilt (påkjørte og annen irregulær avgang)
- Rapporter om beiteskader

Figur 1 Oppnådd avskyting av hjort i Aure kommune

For planperioden 2021-2023 har antall felte hjort vært nedgående (figur 1). Målet om 80 % i felling eller mer, har ikke vært oppnådd med unntak av året 2021 for hjort. For elg har man ikke klart å nå målet om 80 % felling.

Antall sette hjort per jegerdagsverk har gått ned under planperioden og planmålet med maks 3 sett hjort per jegerdag på innmark og 1,5 sett hjort per jegerdag utmark er nådd på kommunalt nivå. Det er fortsatt store lokale variasjoner, spesielt på innmark. Overordnet for Aure kommune har sett hjort per jegerdag på innmark gått fra 3,59 i 2021 til 2,94 i 2023.

Indeksen sett kolle pr bukk sier noe om kjønns sammensetningen i bestanden. I Aure har målet for planperioden vert maks 1,5 sette kolle per bukk. I planperioden har sett kolle per bukk gått opp fra 1,69 i 2021 til 1,87 i 2023.

Tabell 1: Måloppnåelse for fellingsstrategi gjennomsnittlig i prosent siste tre års periode

Hjort	%	Målsetting
Kalv og ungdyr	58,21	Minst 50%
Hanndyr	44,09	Max 50%
Eldre hanndyr	15,83	Max 20%

Felling av elg i Aure kommune i perioden 2021-2023 har hvert 20, 21 og 18 i antall. Dette er lavere enn tildelt kvote og fellingsprosenten er under 80 %.

Sett elg pr jegerdagsverk varierer noe mellom årene i planperioden, og er innenfor oppsatte mål om maks 0,5 sette elg per jegerdag. Sett elg per jegerdag i planperioden har vert 0,32 i 2021, 0,33 i 2022 og 0,24 i 2023.

Oppsummering:

Hjort: På bakgrunn av fellingsstatistikk, sett hjort data, antall døde hjort i trafikken, vårtelling, kan man konkludere med at målsettingen i forrige planperiode med en lavere bestandstetthet på kommunalt nivå er nådd ifølge måltallene. Kjønnssammensetningen i bestanden er ikke tilstrekkelig oppnådd mtp. målsettingen for sett hjort.

Elg: For elg var målsettingen en høyere bestandstetthet på lang sikt. Ut fra fellingsstatistikk og parameter i sett-elg datamaterialet kan det tyde på at bestanden av elg er svak nedadgående.

Rådyr: Målet for rådyr var en høyere bestandstetthet. Sett ut fra fellingsstatistikk og antall påkjørsler er det nærliggende å tro at bestanden av rådyr er uendret.

5. Kommunale utfordringer og målsettinger

5.1. Kommunale utfordringer

Hovedutfordringen er å tilpasse hjorteviltbestandene slik at en har et akseptabelt beitetrykk på skog og innmark. Dette er særlig relevant i forhold til bestanden av hjort, og tilgjengelig dokumentasjon på beiteskader skal vektas i lokalt planverk og ved tildeling. I planområdet er det skader på eng (innmark) som er den store utfordringen, men indeks beskrevet i punkt 5.2.3 a) gir føringer på hva som er mål for mengde hjort på innmark i jaktperioden.

Videre er det viktig at forvaltningen av hjorteviltet skjer via store vald med bestandsplaner. Målet er at alt areal skal forvaltes gjennom bestandsplan. Bestandsplanbasert forvaltning gir rettighetshaverne store rom for fleksibilitet, og styring av utvikling av bestandene av hjorteviltet lokalt innad bestandsplanområdet.

Utfordringer knyttet til påkjørsler av vilt har bl.a. sammenheng med størrelsen på hjorteviltstammene, vær og snøforhold, endring i trafikkmengde, i hvilken grad veiene blir kantryddet og oppbevaring av for til husdyr (rundball).

Endret vær og klima gir også utfordringer. Milde vintre gir større overlevelse i hjorteviltstammene. De siste årene har det blitt påvist flere alvorlige sykdommer hos norsk vilt. Skrantesyke (CWD) hos villrein, hjort og elg er kanskje mest kjent.

Helseovervåkingsprogrammet for vilt (ViltHOP) følger helsetilstanden i norske bestander av vilt. Ved observasjon av sykdom og dødelighet hos hjortevilt er det viktig at bl.a. kommunal viltforvaltning, har en beredskap som kan fange opp og videreformidle dette. En økende tetthet av rovvilt, spesielt gaupe, medfører en større avgang av rådyr og hjort. Registrering av hjortevilt tatt av gaupe er viktig dokumentasjon og må hensyntas ved planlegging av uttak.

5.2. Kommunale målsettinger

Hjorteviltstammene av elg, hjort og rådyr skal forvaltes bærekraftig i et langsiktig perspektiv ut fra hensyn til biologiske prosesser, ressursgrunnlag og samfunns- og næringsinteresser. Gjennom aktiv forvaltning skal hjortebestandens struktur og størrelser bidra til å sikre vitale og produktive individer ut fra lokale forutsetninger.

Aure er og har vært medlem i Hjorteviltregion 2 i mange år. Kommunale målsettinger har vært drøftet i Hjorteviltregion 2. De målsettingene som blir satt i denne forvaltningsplanen bygger på de anbefalinger som vi har vært med å utarbeide i Hjorteviltregion 2.

For hjort og elg vil forvaltningen sette etterprøvbare mål med basis i data fra hjorteviltregisteret. Å bruke data og indekser fra hjorteviltregisteret gir muligheter for kontroll i ettertid om målene er nådd.

5.2.1 Generelle delmål og anbefalinger

- a) Jegerne skal bruke elektronisk rapportering av sett og skutt for elg, hjort og rådyr i «hjorteviltregisteret.no» eller «sett og skutt app». Hver jaktdag skal rapporteres innen 48 timer med antall sette (gjelder ikke for rådyr) og skutte dyr med slaktevekt. Jegerdager uten observasjoner skal også registreres.
- b) Fellingsprosenten bør minimum være 80 % for elg og hjort på kommunalt og vald nivå pr år.
- c) Mål om høyere andel eldre bukk i hjortebestanden. En høy andel eldre bukk bidrar til tidligere brunsttidspunkt hos kollene. Tidligere bedekning gir tyngre kalver. Andre dokumenterte «hanndyreffekter» er at økt hanndyrvekt og alder gir mer hanndyravkom. Det er også en positiv effekt at en høy andel eldre bukk i bestanden bidrar til større geografisk spredning av hjorten.
- d) Det oppfordres til å ta ut små dyr (skrapdyr).
- e) Slaktevektene, særlig kalver, bør økes over tid. Gode slaktevekter er en bra indikator på en bestand i bra balanse med beitet.
- f) Det fortsettes med vårtellinger av hjort, som har vært utført i regionen i mange år. Dette gir et bidrag i overvåkingen av utviklingen av hjortebestanden.

5.2.2. Forholdet til andre samfunnsinteresser

- a) Gjennomsnittlig antall påkjørsler på vei skal ikke overstige 3 % av jaktutbyttet for hjort og elg i samme jaktår. Gjennomsnittlig påkjørsler de siste 3 åra legges til grunn for å vurdere måloppnåelsen. Høy irregulær avgang et år bør tas hensyn til ved neste års jaktuttak.
- b) Hjorteviltbestandene skal være på et nivå som begrenser skader på jord- og skogbruket ut over det som normalt kan forventes. Tiltak i form av forvaltningsstrategi regional og lokalt samt andre tiltak bør vurderes. Det er ikke mulig å unngå all skade, men omfanget må også sees i forhold til den ressursen hjorteviltet utgjør.
- c) Skadefelling av hjortevilt skal kun brukes unntaksvis for å avverge skader når andre tiltak ikke viser seg å være tilstrekkelig, jfr. Naturmangfoldsloven. Unntak kan være individer som til stadighet oppholder seg i bebygde områder og er til sjenanse for mennesker (eks. elg i boligfelt).
- d) Jakta skal foregå på en sikker og hensynsfull måte i forhold til annen friluftaktivitet.

5.2.3. Mål og tiltak- hjort

Mål:

Generelt i Aure kommune ser vi en reduksjon i bestanden av hjort, men med store lokale variasjoner basert på bestandsindeksene. Politisk er det vedtatt ett langsiktig mål om en bestandsreduksjon på hjort som tilsvarer et balansert årlig uttak på rundt 500 dyr i året. Det vil være ulike ønsker om bestandsstørrelse/avskyting i bestandsplanområdene i kommende periode. Denne planen hensyntar fleksibilitet innenfor de ulike bestandsplanområdene.

Målsettinger i nye bestandsplaner skal resultere i følgende indekser fra sett-hjort materiellet på både kommune- og bestandsplannivå:

- a) Sett hjort pr. jegerdagsverk bør ikke være over 1,5 i utmark og bør ikke over 3,0 på innmark.
- b) Kolle/bukk i sett-hjort bør ikke være høyere enn 1,3.
- c) Kalv pr. kolle i sett-hjort bør være minst 0,6.
- d) Antall spissbukk/bukk bør være 0,4 eller mindre.

Avskytingsstrategi:

- a) Det skal legges opp til et større uttak av dyr i problemområder enn i andre deler i forhold til beitegrunnet.
- b) Det skal ikke felles mer enn 20 % eldre hanndyr og maksimum 50 % hanndyr totalt (inkl. kalv), og minimum 50 % kalv og ungdyr (1,5 år).
- c) Vald uten bestandsplan må også forholde seg til kommunal avskytningsstrategi og målsetninger. Kommunal tildeling til vald uten bestandsplan må reflektere dette.

d) Målbare indekser skal ligge til grunn for forvaltningen og bestandsutviklingen, men med bakgrunn i ønsket bestandsreduksjon, spesielt i områder med størst bestand, bør det søkes å oppnå et uttak opp mot samme nivå som i forrige periode dvs. uttak av om lag 1000 dyr pr. år.

5.2.4. Mål og tiltak-elg

Mål:

Generelt for kommunen ser vi en svak nedgang i bestanden av elg. For området ønskes delvis en økning og delvis en stabilisering av bestandstettheten av elg. Det vil være ulike ønsker om bestandsstørrelse i bestandsplanområdene i kommende periode.

Målsettinger i nye bestandsplaner skal resultere i følgende indekser fra sett-elg materiellet på kommunenivå:

- a) Sett elg pr. jegerdagsverk bør ikke være over 0,5.
- b) Ku/okse i sett-elg bør ikke være høyere enn 2.0. Et forhold på 1,5-1,7 sette kyr per okse anses som et ideelt mål å oppnå på kommunenivå.
- c) Kalv pr. ku i sett-elg bør være minst 0,6
- d) Andel ku med kalv bør holde seg over 40 %

Avskytingsstrategi:

Det skal ikke felles mer enn 20 % eldre hanndyr og maksimum 50 % hanndyr totalt (inkl. kalv), og minimum 50 % kalv og ungdyr (1,5 år).

5.2.5. Mål og tiltak-rådyr

Mål:

Rådyrstammen skal forvaltes bærekraftig i et langsiktig perspektiv.

Aktiv forvaltning av rådyrbestandens struktur og størrelse skal bidra til å sikre sterke, vitale og produktive individer ut fra lokale forutsetninger.

Delmål:

- a) Gi rådyret høyere status som jaktobjekt.
- b) Øke avskytinga av rådyr i område med tette bestander.
- c) Beholde antall produksjonsdyr og ta vare på de største produksjonsdyra.
- d) Søke å minske det irregulære uttaket (predasjon, trafikkdrepte dyr og uttak forårsaket av landbruksmaskiner) av rådyr.

Tiltak:

- a) Bedre organisering av rådyrjakta. Salg av jaktkort.
- b) Senke uttaket av geit i de områdene der de blir hardest beskatta og i områder med svak bestand.
- c) Rydding av vegetasjon langs trafikkerte veier.
- d) Øke uttaket av rev og andre predatorer for å spare kje.

e) Øke innsatsen for å fjerne kje fra innmark før slått. Døde kje grunnet landbruksmaskiner skal meldes til kommunen.

5.2.6. Organisering og bestandsplan

Det er et overordnet mål at forvaltningen av hjorteviltet skal styres ved hjelp av bestandsplaner. Bestandsplanenes målsettinger skal være i samsvar med kommunenes målsettinger og tiltak. Bestandsplanene skal minimum inneholde en beskrivelse av følgende punkter: beskrivelse av planområdet, planperiode, organisering, grunnlags- og bestandsdata for valdet, lokale variasjoner i bestandstetthet, evaluering av tidligere plan, målsettinger, tiltak, avskytingsplan og reaksjonsbestemmelser. I tillegg skal bestandsplanene inneholde en beskrivelse av beiteskadeproblematikken (jordbruksareal og skog) innenfor planområdet og hvordan dette skal hensyntas innenfor eget planområde.

Avskytingsplanen skal inneholde en plan for den årlige avskytingen i antall dyr, som et minimum fordelt på kategoriene kalv, voksne hunndyr og voksne hanndyr, samt spissbukk for hjort.

Fellingstillatelser til vald uten bestandsplan gis i henhold til hjorteviltforskriftens § 18. Ved tildeling til vald uten plan gjelder også målsettingene og tiltakene fastsatt i kommunal forvaltningsplan. I tillegg skal vurderinger/målsettinger i tilgrensende bestandsplanområder vektlegges.

5.2.7. Avvik fra planlagt uttak/ overføringer av fellingstillatelser mellom år/ feilskyting

Bestandsplan/avskytningsplan er en bindende avtale mellom valdet/bestandsplanområdet og kommunen. Avvik fra denne planen skal beskrives med eventuell årsak i en rapport/ melding til kommunen. Vesentlig avvik i alders- og kjønns sammensetningen av det totale uttaket i avskytingsplanen, samt avvik fra bestandsplanens forutsetninger kan føre til at kommunen trekker godkjenningen tilbake, eller eventuelt ikke godkjenner ny bestandsplan. Med «vesentlig» menes her avvik større enn 10 % av den årlige kvoten. Tildelt samlet kvote i planperioden skal på ingen måte passeres. Felling ut over tildelt kvote vil måtte bli håndtert som ulovlig felt hjortevilt.

Kommunen skal vurdere både avviket i totalt antall felte dyr og uttaket av de spesifikke kjønns- og alderskategoriene. Avviket må ses i sammenheng med hva som er tillatt av overføring av fellingstillatelser mellom år. For bestandsplanområder er det avviket i bestandsplanområdet samlet som skal vurderes.

Overføring av fellingstillatelser mellom år innad i bestandsplanperioden: Dersom kvoten for et enkelt år ikke fylles, kan inntil 10 % av kvoten overføres til neste års kvote også motsatt vei, da kan man hente fra neste års kvote. Kommunen skal varsles ved overføring av kvote mellom år. Ubrukte kvoter fra lengre tid tilbake kan ikke overføres.

Vald med bestandsplan håndterer pr i dag feilskytinger etter egne regler. For vald uten bestandsplan vil feilskytinger måtte håndteres som ulovlig felt vilt.

6. Økonomi

6.1. Fellingsavgift

Maksimumssatser som kommunen kan bruke fastsettes av miljødirektoratet. Fellingsavgift går til kommunalt viltfond. Vald med bestandsplan får deler av fellingsavgiften redusert. Kompensasjonen fungerer som en form for tilskudd til drift av storvaldene.

Tabell 2: Fellingsavgifter for elg og hjort (satser blir satt av miljødirektoratet)

	Sats voksen	Sats kalv
Elg	Maks sats	½ Sats av voksen
Hjort	Maks sats	½ Sats av voksen

6.2. Kommunalt viltfond

Kommunalt viltfond kan brukes til:

a) Tilskudd til tiltak for å fremme viltforvaltning, styrke kunnskapen om viltet, jaktorganisering m.m. i kommunen og nabokommuner gjennom samarbeid i regi av organisasjoner, enkeltpersoner eller kommunen selv. Søknad om støtte fra viltfond sendes til Aure kommune.

b) Å dekke kommunens oppgaver til ettersøk og håndtering av skadd vilt og fallvilt i kommunen.

c) Interne møter eller felles møter med andre kommuner (eks. Interkommunalt utmarksråd, Aure hjorteviltråd eller hjorteviltregion 2): Kommunen dekker sine egne utgifter for sine representanter der de representerer styret i Aure viltforvaltningsråd i andre organisasjoner.

d) Viltfond kan nyttes til finansiering, helt eller delvis av beiteskaderegistreringer. Følgende prinsipper legges til grunn ved bruk av fondet til beiteskaderegistrering:

1. Registreringene inngår i prosjekt for å utrede/komme fram (kunnskapsgrunnlag) til tiltak for å forebygge beiteskader.

2. Registreringene må utføres etter anerkjent metode og av fagkyndige

7. Varighet

Kommunale mål og retningslinjer skal revideres i forkant av bestandsplanområdenes revisjon av planer, dvs. neste gang i 2026/2027. Målene skal uansett vurderes fortløpende i forhold til utvikling i bestandene, og ved tilgang på ny kunnskap, samt ved andre forhold som gjør revidering nødvendig.

8. Utvalgt statistikk som grunnlag for revisjon av mål og retningslinjer for forvaltning av hjorteviltet i Aure kommune.

(for mere statistikk, se hjorteviltregisteret.no).

8.1. Statistikk hjort

8.1.1 Avskyting på valdnivå

Tabell 3: Antall felte hjort fordelt på kjønn og alder i forrige tre-års periode med samlet avskyting prosent per vald. Merk Skarsgåya er lagt inn to ganger, dette er på grunn av endringer innad valdet underveis i tre-års perioden.

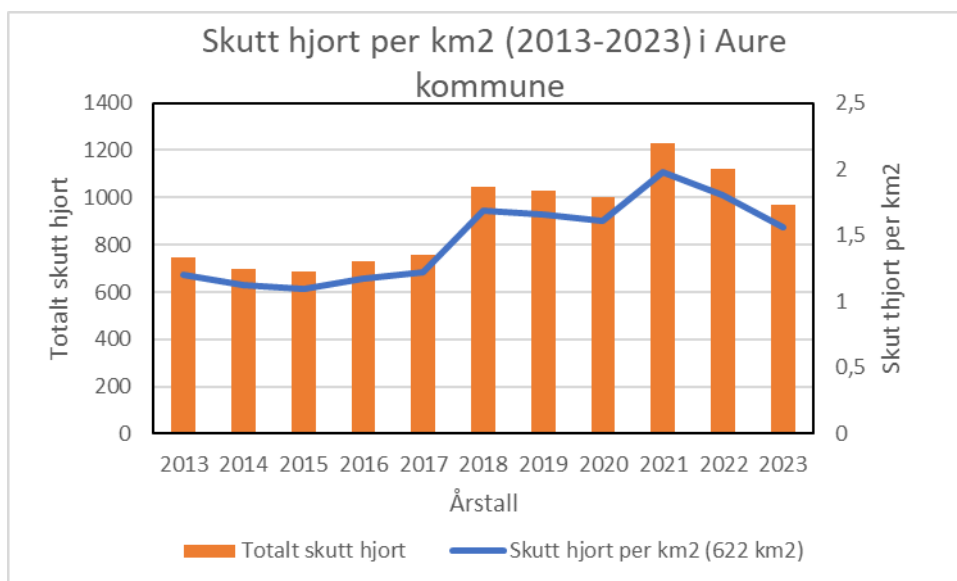
Valdnr	Vald	Hannkalv	Hunnkalv	Hann 1 ½ år	Hunn 1 ½ år	Eldre hann	Eldre hunn	SUM	Tildelte	Fellingsprosent
1576V0001	Skardsøy/Lesund	0	0	0	0	0	0	0	212	0
1576V0002	Nordlandet	72	67	22	55	62	101	379	501	76
1576V0003	Innlandet	88	67	50	78	85	106	474	540	88
1576V0004	Ertvågøya	227	186	61	165	168	355	1162	1166	100
1576V0005	Stabblandet	58	37	17	25	47	72	256	330	78
1576V0006	Innersia	12	12	11	15	11	18	79	90	88
1576V0007	Sør-Tustna	32	30	18	27	37	59	203	215	94
1576V0008	Todal	19	20	10	13	21	31	114	150	76
1576V0009	Brandsvik	1	0	0	1	4	1	7	18	39
1576V0010	Leira Nord	4	2	0	1	1	2	10	9	111
1576V0011	Sandvik	12	10	3	5	4	6	40	47	85
1576V0012	Indre Knarvik	1	4	2	1	3	3	14	13	108
1576V0013	Ytre Knarvik	0	2	1	1	0	0	4	8	50
1576V0014	Gullstein	2	4	2	3	4	4	19	44	43
1576V0015	Melland-Finnset	15	10	5	13	6	5	54	68	79
1576V0016	Kalland	9	9	4	1	1	9	33	42	79
1576V0017	Ormset	3	0	1	3	2	2	11	33	33
1576V0018	Gresset	8	3	4	3	5	9	32	44	73
1576V0020	Torset	9	6	8	6	7	5	41	59	69
1576V0021	Bjøring	4	3	3	3	4	4	21	33	64
1576V0022	Vik	12	13	4	2	5	7	43	43	100
1576V0023	Ervik	5	7	0	2	3	1	18	13	138
1576V0025	Kippervik	18	10	1	1	3	7	40	24	167
1576V0026	Skipnes	0	0	0	0	0	0	0	3	0
1576V0029	Fætta	0	1	0	0	0	0	1	1	100
1576V0030	Skardsøy/Lesund	33	31	60	44	43	48	259	318	81
1576V0031	Raulia	1	0	0	0	0	0	1	1	100
1576	Aure Kommune	645	534	287	468	526	855	3315	4025	82

Tabell 4: Prosent avskyting i forhold til avskytningsstrategi satt for forrige periode i gjennomsnitt for perioden per vald.

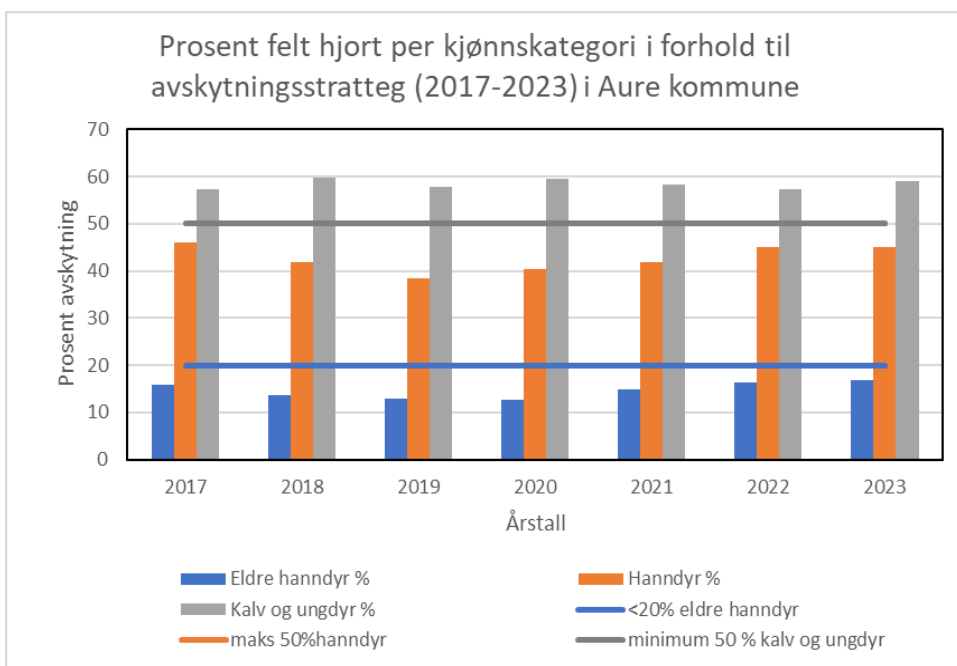
	Måltall	%-kalv og ungdyr	%-Hanndyr	%-Eldre hanndyr
		Minst 50 %	Maks 50 %	Maks 20%
1576V0002	Nordlandet	57	41	16
1576V0003	Innlandet	60	47	18
1576V0004	Ertvågøya	55	39	14
1576V0005	Stabblandet	54	48	18
1576V0006	Innersia	63	43	14
1576V0007	Sør-Tustna	53	43	18
1576V0008	Total	54	44	18
1576V0009	Brandsvik	29	71	57
1576V0010	Leira Nord	70	50	10
1576V0011	Sandvik	75	48	10
1576V0012	Indre Knarvik	57	43	21
1576V0013	Ytre Knarvik	100	25	0
1576V0014	Gullstein	58	42	21
1576V0015	Melland-Finnset	80	48	11
1576V0016	Kalland	70	42	3
1576V0017	Ormset	64	55	18
1576V0018	Gresset	56	53	16
1576V0020	Torset	71	59	17
1576V0021	Bjøring	62	52	19
1576V0022	Vik	72	49	12
1576V0023	Ervik	78	44	17
1576V0025	Kippervik	75	55	8
1576V0029	Fætta	100	0	0
1576V0030	Skardsøy/Lesund	65	53	17
1576V0031	Raulia	100	100	0

8.1.2. Generell bestandsindikatorer for Aure kommune

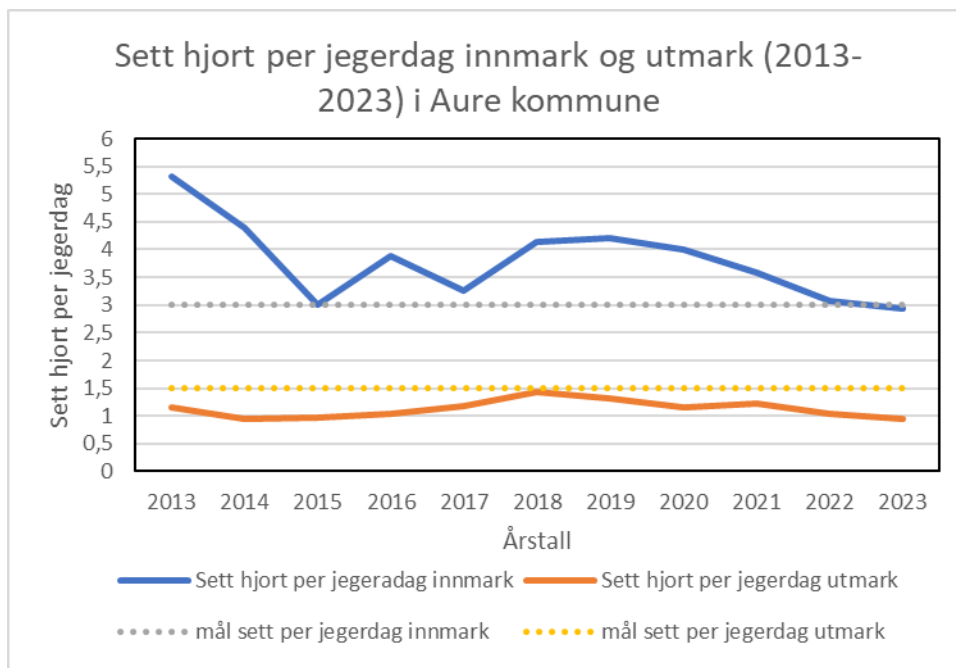
(Merk: endring i metode i sett hjort registreringer fra 2018)

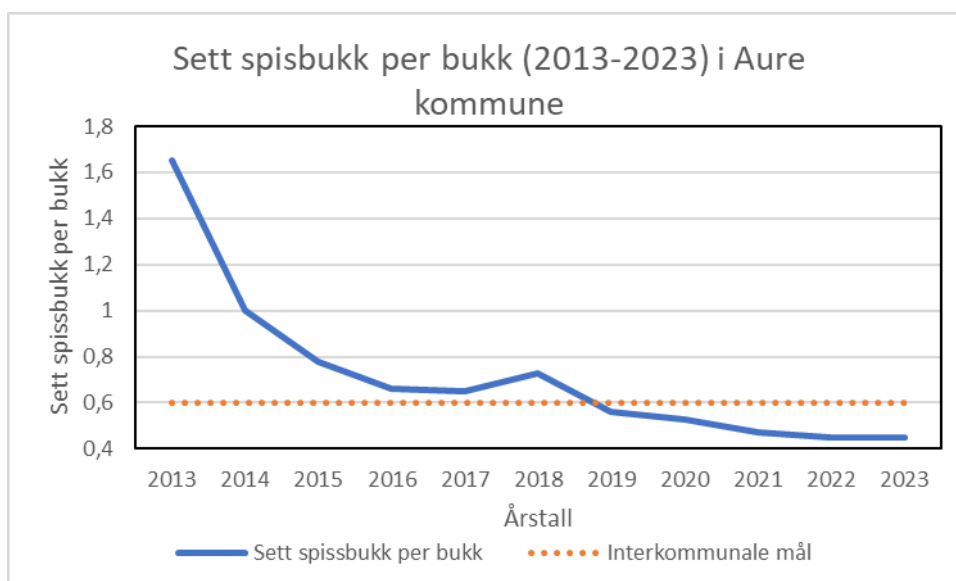
Figur 2: Skutt hjort og skutt hjort per km2.

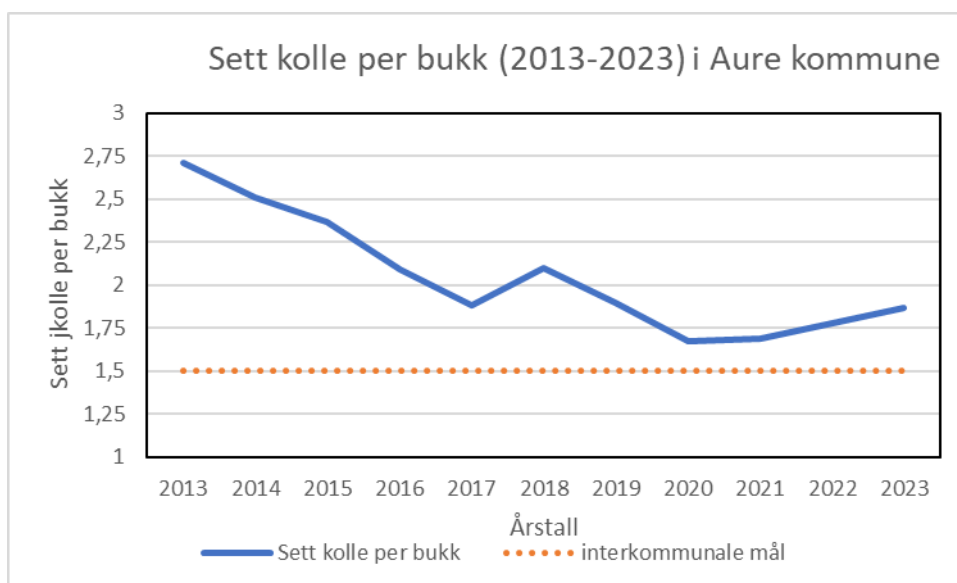
Figur 3: Prosent felt hjort per kjønnskategori sammenlignet med avskytningsstrategi for mål og retningslinjer.

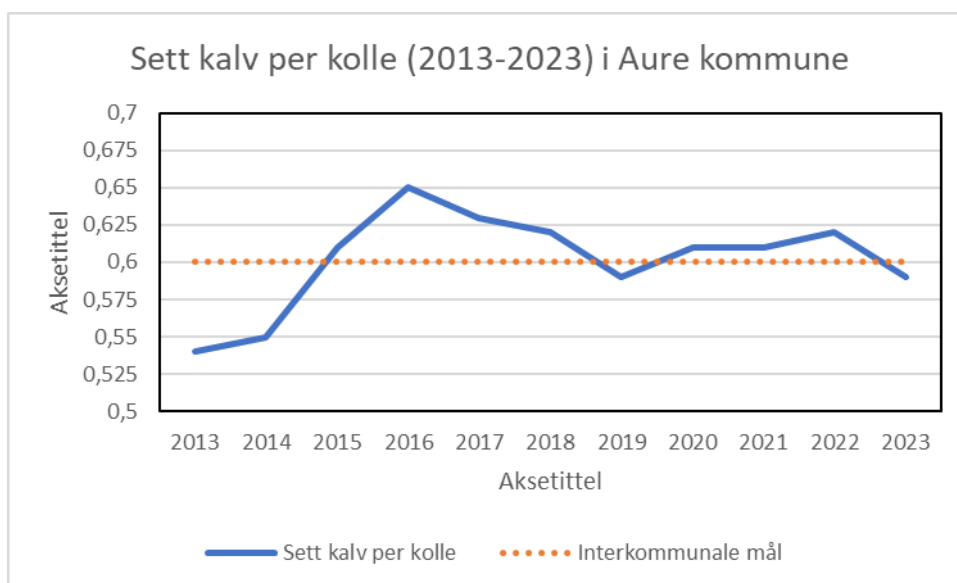
Figur 4: Sett hjort per jegerdag på innmark og utmark sammenlignet med mål og retningslinjer.

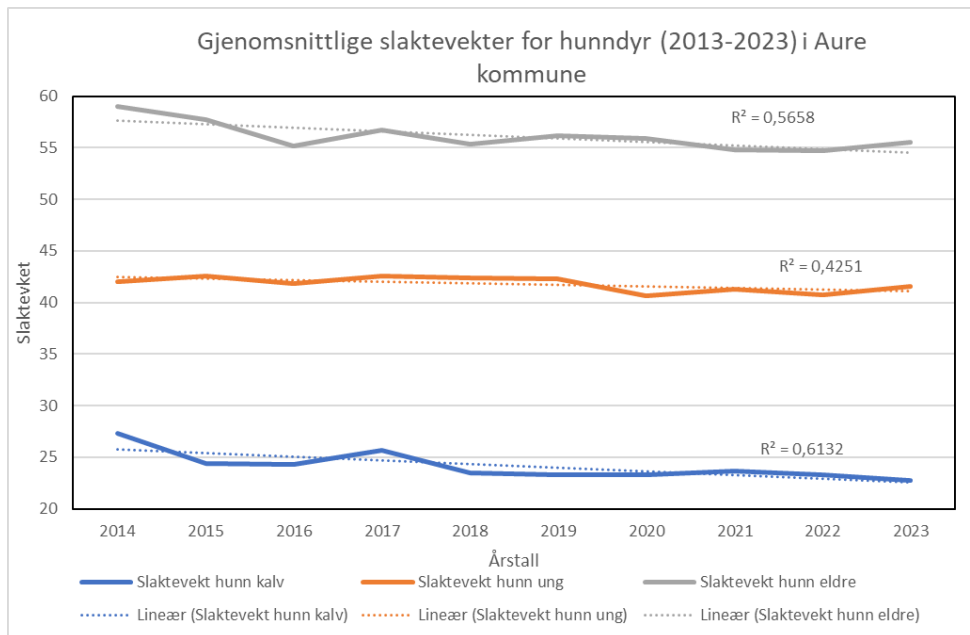
Figur 5: Sett spissbukk per bukk sammenlignet med mål og retningslinjer.

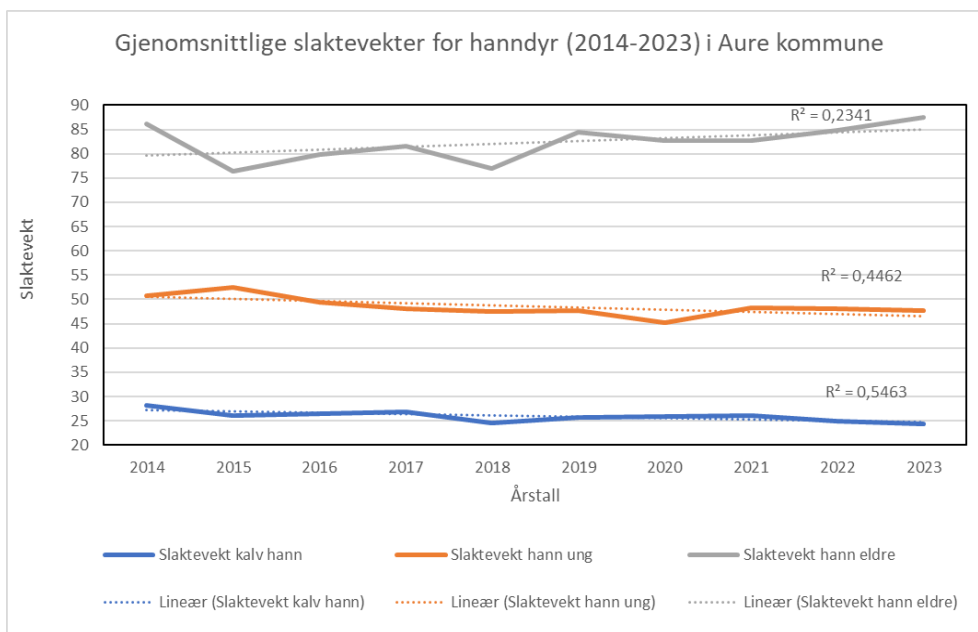
Figur 6: Sett kolle per bukk sammenlignet med mål og retningslinjer.

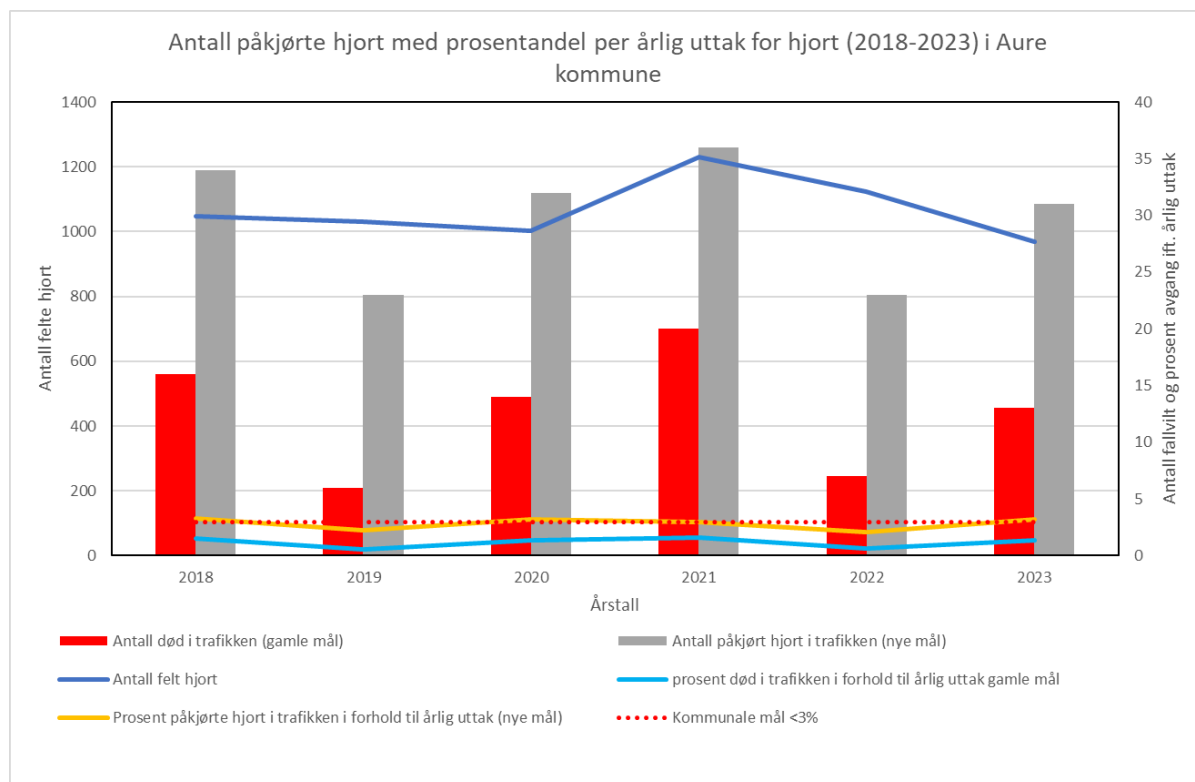
Figur 7: Sett kalv per kolle sammenlignet med mål og retningslinjer.

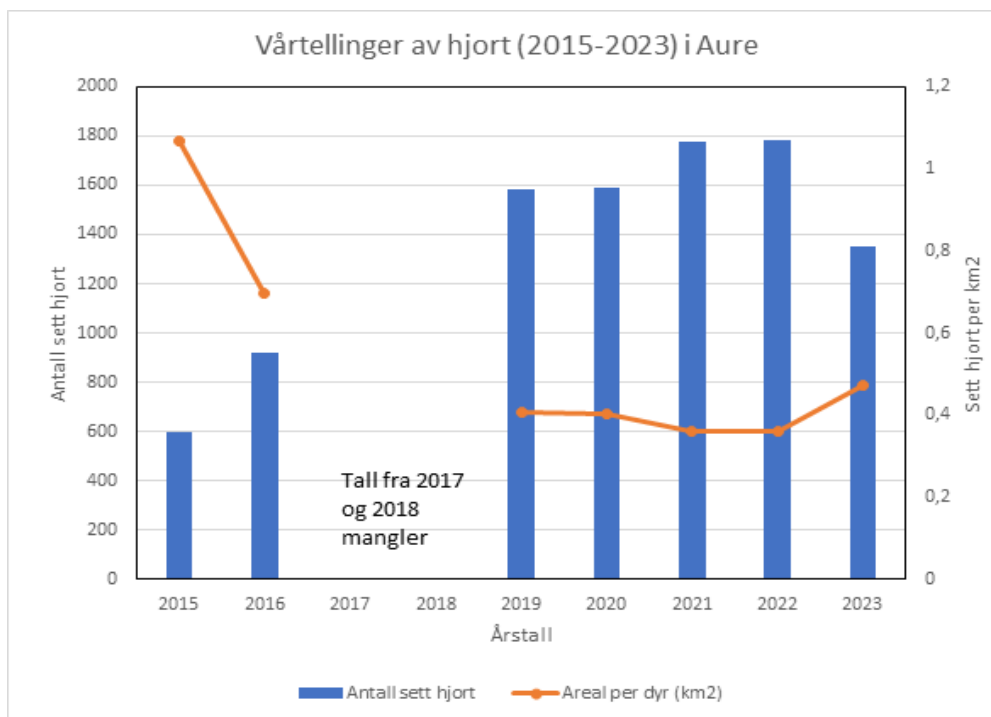
Figur 8: Gjennomsnittlige slaktevekt for hunndyr fordelt på alderskategori.

Figur 9: Gjennomsnittlige slaktevekt for hanndyr fordelt på alderskategori.

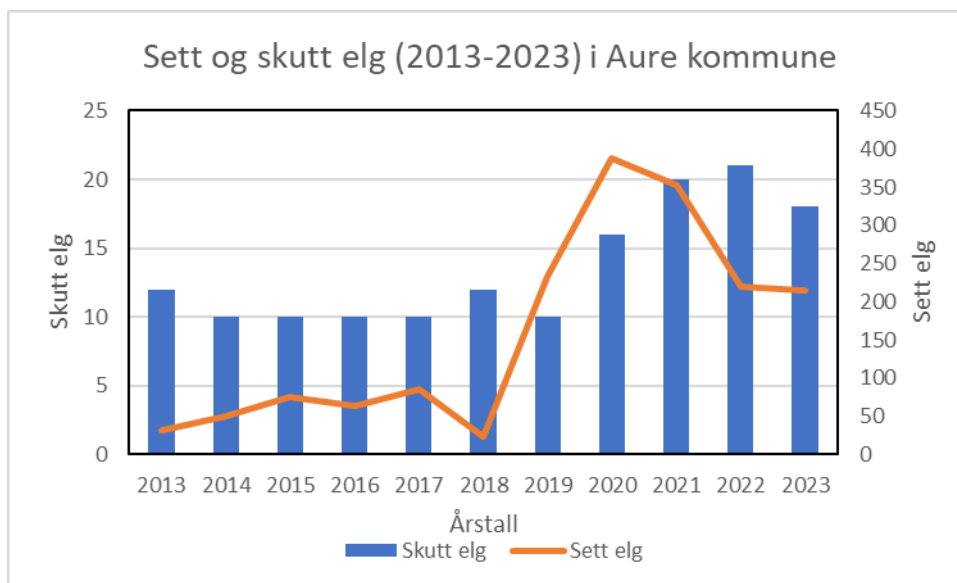

Figur 10: Oversikt over antall fallvilt grunnet trafikken med gamle og nye mål, samt prosentandel fallvilt på grunn av trafikk fordelt på årlig uttak.

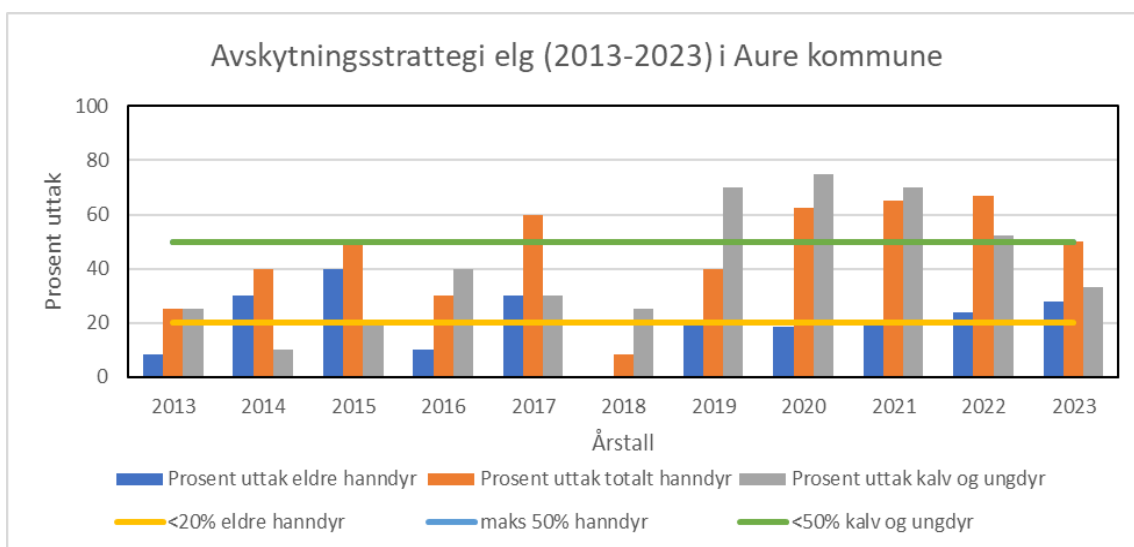

Figur 11: Samlede tall fra vårtellingene gjennomført på hjort. Tall fra 2017-2018 mangler.

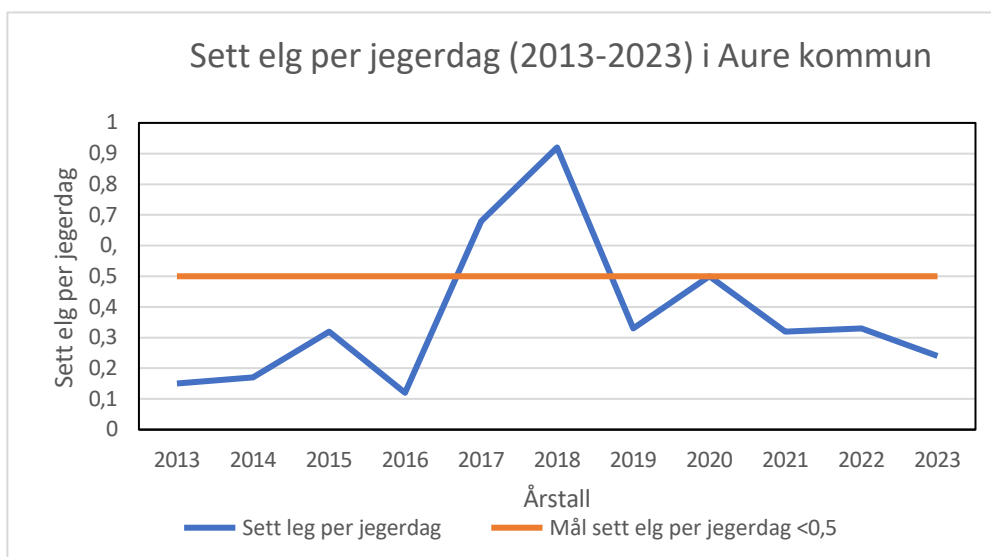
8.2. Statistikk elg

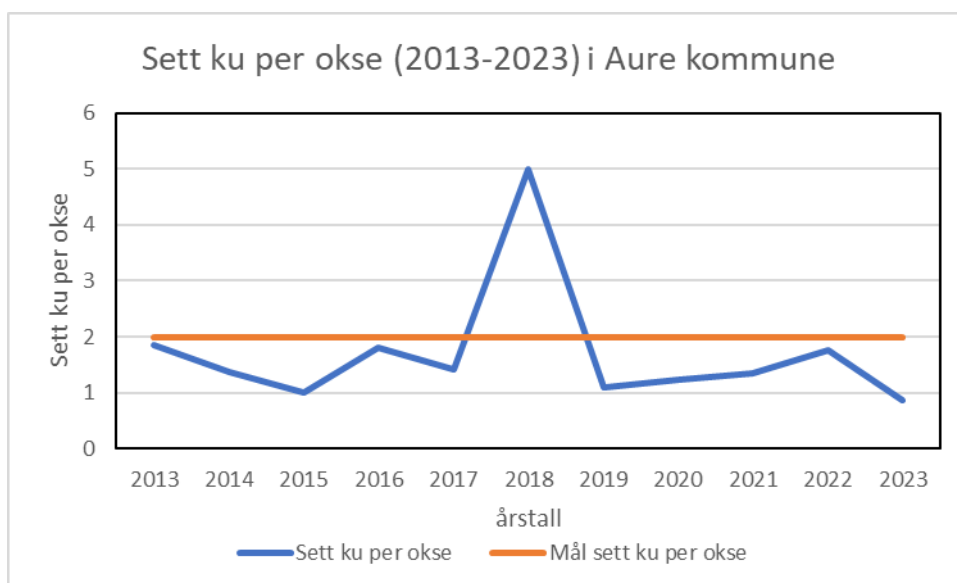
Figur 12: Sett og skutt elg.

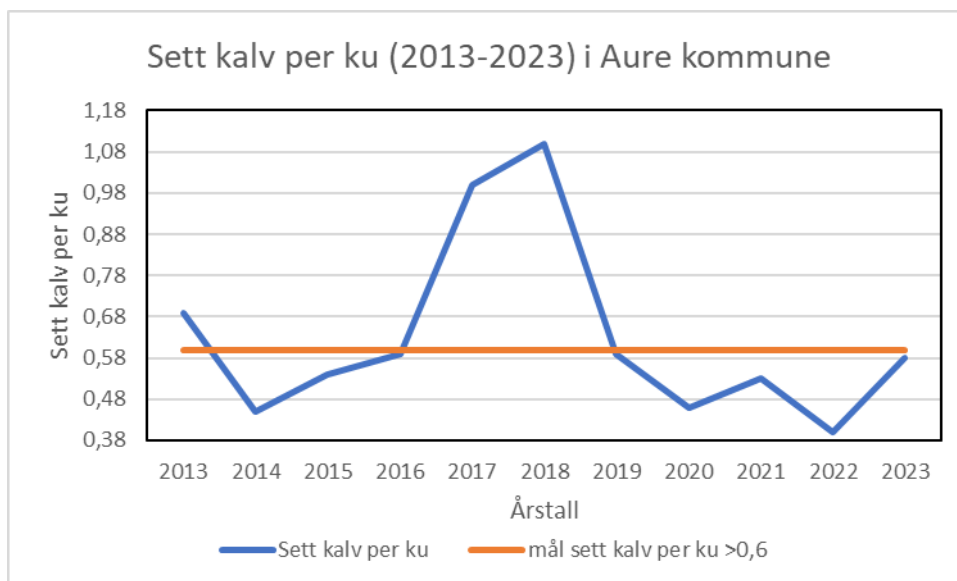
Figur 13: Prosent felt elg per kjønnskategori sammenlignet med avskytningsstrategi for mål og retningslinjer.

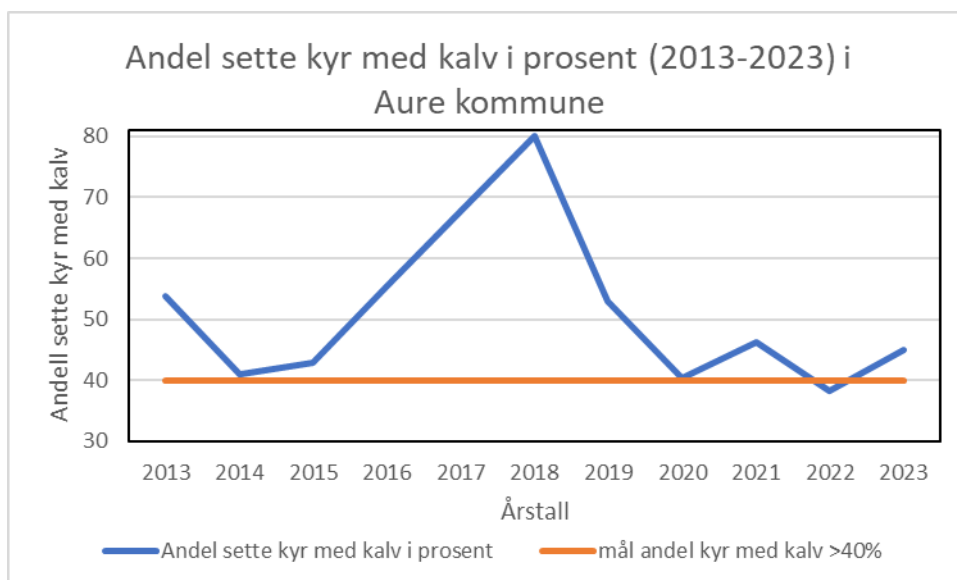
Figur 14 Sett elg per jegerdag sammenlignet med mål og retningslinjer.

Figur 15: Sett ku per okse sammenlignet med mål og retningslinjer.

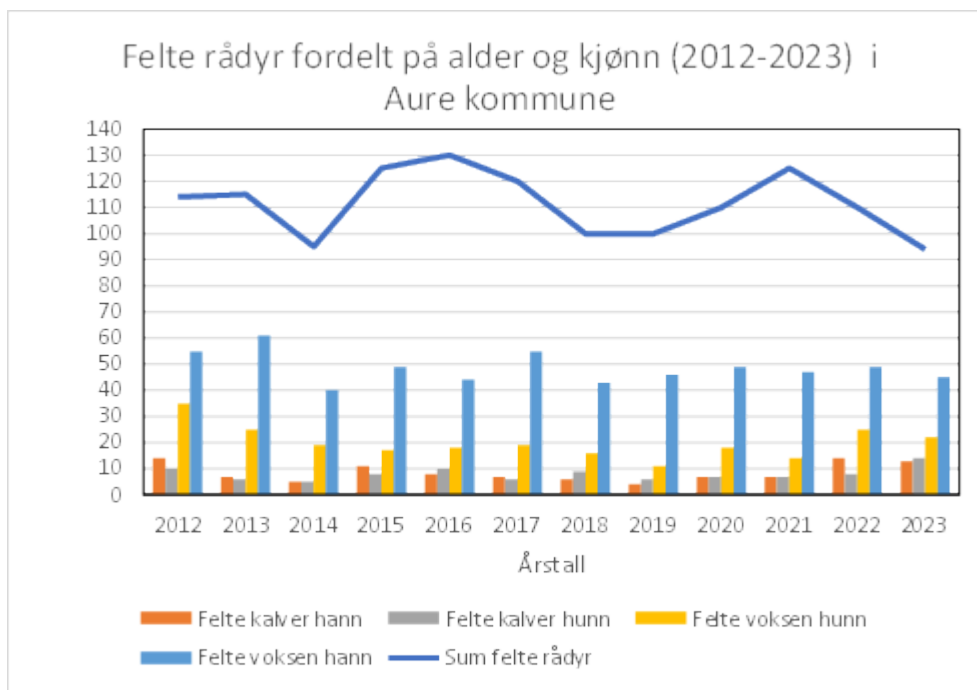

Figur 16: Sett kalv per ku sammenlignet med mål og retningslinjer.

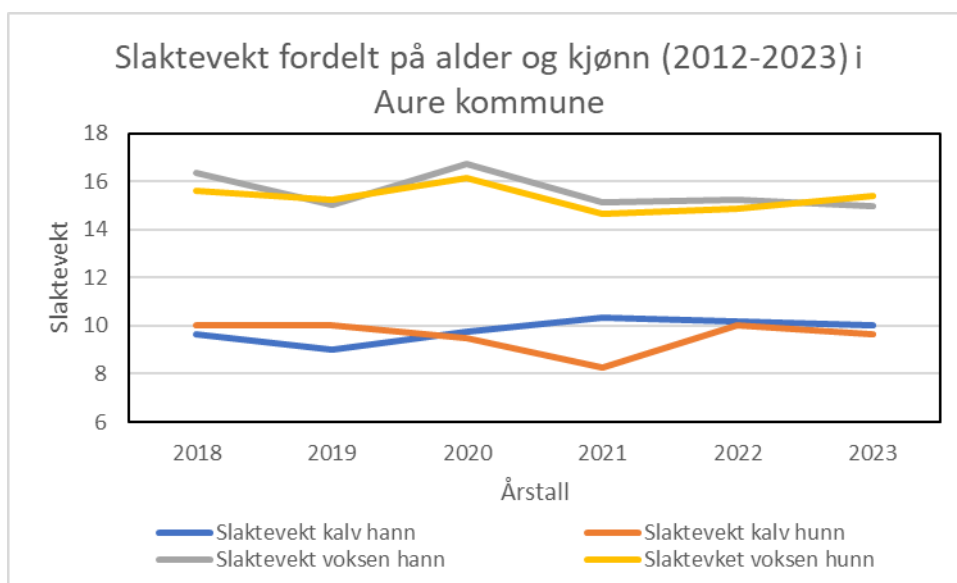

Figur 17: Andel sette kyr med kalv i prosent sammenlignet med mål og retningslinjer.

8.3. Statistikk rådyr

Figur 18: Felte rådyr fordelt på alder og kjønn. Totalt felte dyr er hentet fra SSB.no, avskyting per alder og kjønn er hentet fra hjorteviltregisteret.no.

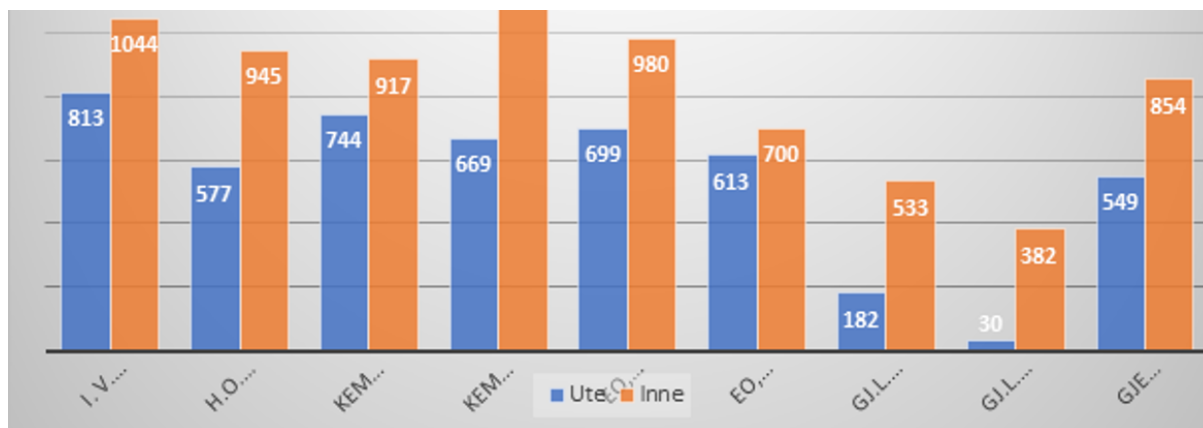

Figur 19: Utvikling i slaktevekter fordelt på alder og kjønn.

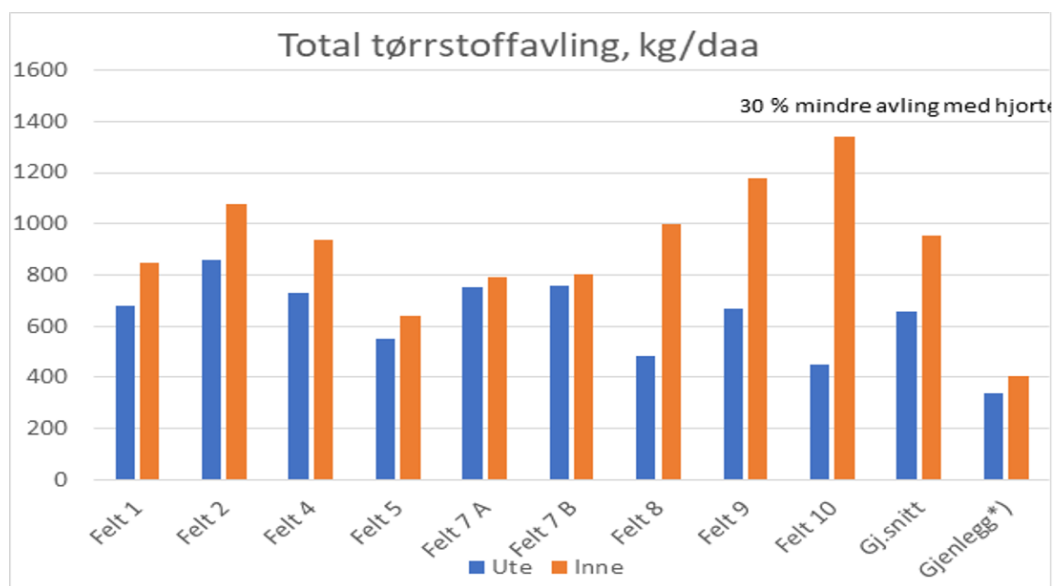
9. Vedlegg

9.1. Statistikk fra beiteskaderegistreringer gjennomført av Norsk Landbruksrådgivning

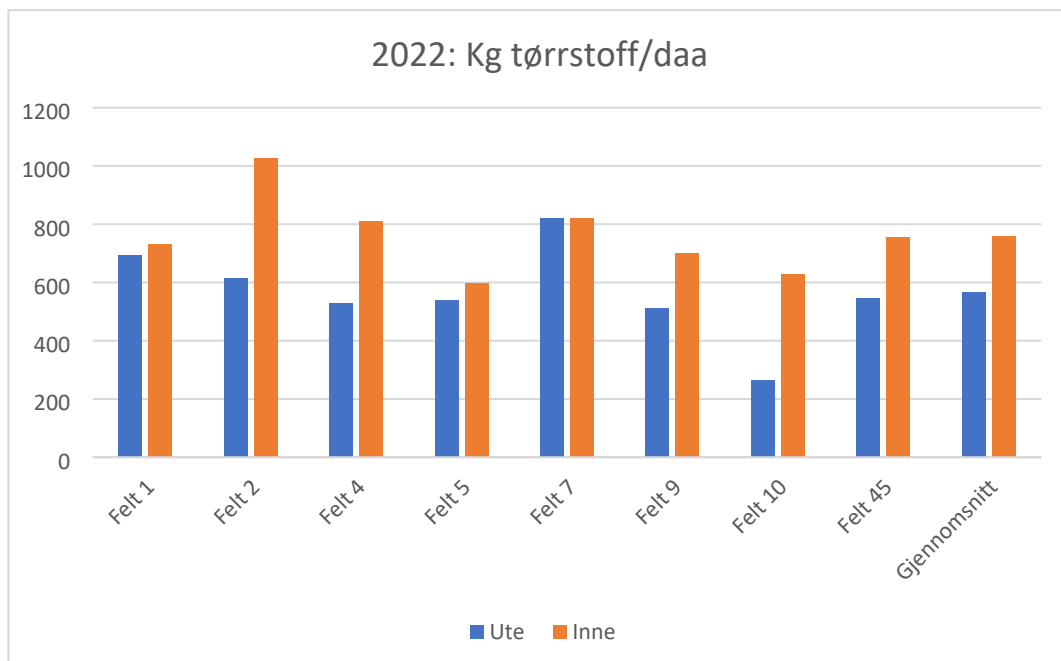
Merk: Figurer og figurtekst hentet fra presentasjon som Norsk landbruksrådgivning har hatt.

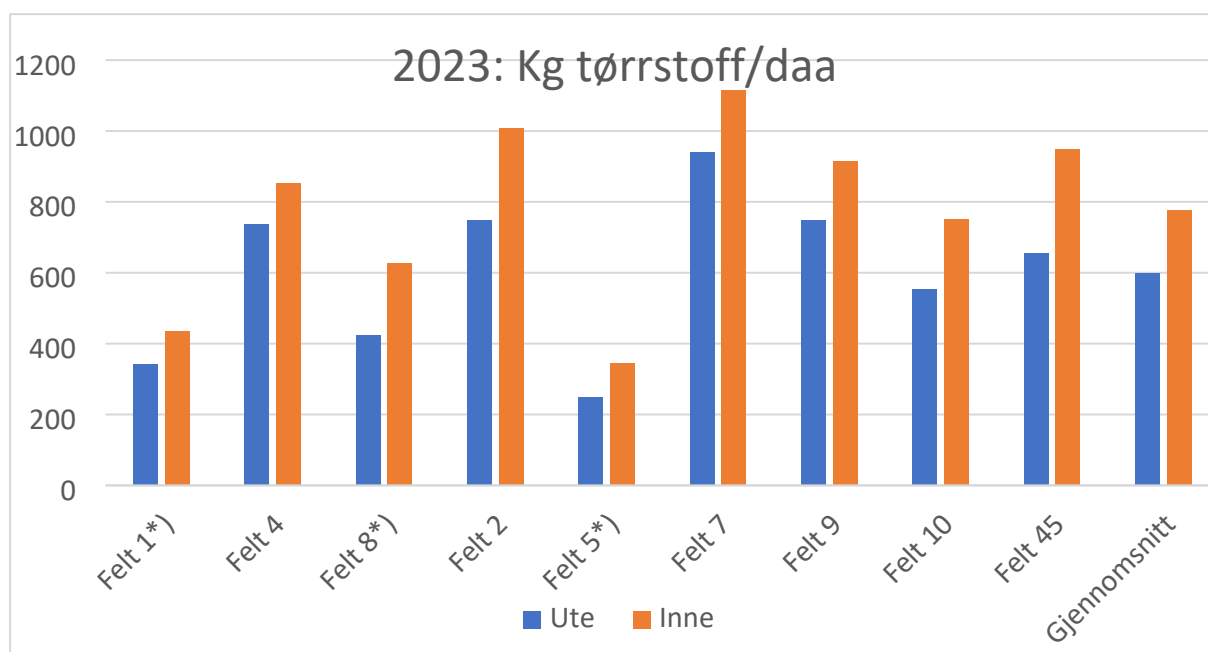
Figur 2 Aure: Resultat 2020 – 35 % avlingsreduksjon

Figur 3 Aure: Resultat 2021- 30 % avlingsreduksjon

Figur 4 Aure: Resultat 2022 – 25 % avlingsreduksjon

Figur 5 Aure: Resultat 2023 – 23 % avlingsreduksjon

9.2. Vedtak i kommunestyret 25.04.2024

Kommunestyrets vedtak:

Aure kommune vedtar forslag til Mål og retningslinjer for forvaltningen av hjorteviltet i Aure kommune 2024-2026 slik det har vært lag ut til høring med følgende endringer /tilføyinger:

- Nytt avsnitt tilføyes i punkt 1 innledning/forord:

Viltloven § 27 (grunneierens enerett til jakt og fangst). Med de innskrenkninger som er fastsatt i denne lov og i forskrifter gitt i medhold av loven, har grunneieren enerett til jakt og fangst.

-To referanser tilføyes i innledning/forord, ved setningen: «Hjorteviltbestandene har utviklet seg til å bli en lokal naturressurs av stor nærings- og samfunnsøkonomisk betydning.»

1. Referanse til «Handlingsplan for næringsutvikling basert på høstbare viltressurser» av delegert arbeidsgruppe fra landbruk- og matdepartementet: vedlegg-nr-7-handlingsplan-om høstbare-viltressurser.pdf (nbjf.no)

2. Referanse til «Jakt som næringsvei» av NINA: NINA Brage: Jakt som næringsvei. Muligheter og utfordringer.

Kommunedirektørens innstilling vedtas med følgende tillegg:

- Tekst til Figur 1 rettes slik at tekst samsvarer med figur (oppnådd avskyting)
- 5.2.1 b) Fellingsprosenten bør være minst 80% for elg og hjort på kommunalt og valdnivå pr år.

- 5.2.3 Avskytingsstrategi (bør erstattes med skal)
side 4 av 13

b) Det skal legges opp til større uttak i problemområder enn i andre deler i forhold til beitegrunnlaget.

- Gjennomsnittlig antall påkjørsler reduseres til 3% av jaktutbyttet for hjort og elg
- Følgende prinsipper legges til grunn ved bruk av fondet til beiteskaderegistrering:

1. Registreringene inngår i prosjekt for å utrede/komme fram til et kunnskapsgrunnlag.

2. Registreringene må utføres etter anerkjent metode og av fagkyndige.

- Forvaltningsprinsipper tatt inn i Mål- og retningslinjer skal legges til grunn i forvaltningen, men med bakgrunn i ønsket bestandsreduksjon, spesielt i områder med størst bestand, bør det søkes å oppnå et uttak opp mot samme nivå som i forrige periode dvs. uttak av om lag 1000 dyr pr. år.

10. Kilder

NINA rapport- jakt som næringsvei 2020

<https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/2658106>

Landbruks- og matdepartementets (LMD) handlingsplan for næringsutvikling basert på høstbare viltressurser. 14.mars 2019

<https://nbjf.no/media/1lbgnjr/vedlegg-nr-7-handlingsplan-om-h%C3%B8stbare-viltressurser.pdf>